

TRÜ MAJANDUS - TEADUSKOND

TARTU RIIKLIK ÜLIKOOI

TRÜ MAJANDUSTEADUSKOND

Majandusteadlaseks õppimise võimalustest
Tartu Riiklikus Ülikoolis

T a r t u 1 9 7 2

MAJANDUSTEADLASE

KUTSEST

Majandus on ühiskondliku elu alus. Kõik muud ühiskondliku elu avaldused - kunst, kirjandus, õigus jne. - tuginevad majandusele. Marksistliku ühiskonnateaduse käsituses on majandus baas, mille suhtes teised nimetatud elualad moodustavad pealisehituse. Edusammud nende arengus sõltuvad eeskätt majanduse arengust.

Ühiskondliku rikkuse suurendamiseks ja kõigi inimeste materiaalsete ning kultuuriliste vajaduste üha täielikuma rahuldamise tagamiseks ei piisa üksnes sellest, et iga tööline ja kolhoosnik püüdlukult oma tööd teeb. On veel vaja, et kogu tootmisprotsess oleks otstarbekalt korraldatud, et toodetaks just seda, mida kõige rohkem vajatakse, et toodang oleks kvaliteetne ja tootmine võimalikult odavam, et tooted jaotataks kooskõlas rahvamajanduse vajadustega, et iga kodanik saaks oma töö eest õiglast tasu.

Kuidas ühiskondlikku tootmisprotsessi otstarbekalt korraldada, mida ja kui palju toota, kuidas jaotada ühiskonna puhastulu jne. - nende küsimustega tegeleb m a j a n - d u s t e a d u s . Samade probleemide praktilise lahendamise tegelevad majandusteadlased iga päev paljudes asutustes ja ettevõtetes.

Majandusteadlasi on nimetatud rahvamajanduse konstruktoriteks : nad uurivad majanduslike nähtuste valdkonnas toimivaid seaduspärasusi, lahkavad keerukaid probleemikomplekse ja töötavad saadud tulemuste alusel välja ettepanekuid ja plaane ettevõtete kui ka kogu rahvamajanduse edasiseks arendamiseks.

Eriti intensiivselt areneb NSV Liidu rahvamajandus ja nõukogude majandusteadus käesoleval ajal. NLKP Keskkomitee 1965.a. septembripleenumil ja sellele eelnenud märtsipleenumil töötati välja majandamise uued printsiibid. Nende kohaselt peab iga majanduselus ettevõetav samm olema teaduslikult põhjendatud ja kooskõlas kohalike tingimustega. Selleks suurendatakse ettevõtete õigusi ja kohustusi, rakendatakse materiaalse stimuleerimise mitmesuguseid meetodeid, ettevõtete töö hindamise põhilisteks kriteeriumideks kujunevad tema poolt rahvamajandusele antav kvaliteetne toodang, kasum ja rentaablus.

Rahvamajanduse teadusliku juhtimise süsteemis peab majandusteadus saama sõna otseses mõttes täppiste aduseks ning olema suuteline andma täpseid juhtnööre ja konkreetseid lahendusi kõigis praktilises töös üleskerkivais küsimusis.

Majandusteaduse areng ja tema osatähtsuse suurenemine kommunistliku ülesehitustöö ülesannete lahendamisel on toonud kaasa ka majandusteadlaste osatähtsuse tunduva tõusu meie ühiskonna elu korraldamisel.

Uute majandusteadlaste ettevalmistamisel võetakse arvesse elu enda poolt esilekerkinud ning NLKP kongresside ja pleenumite otsustes formuleeritud seisukohti majandusteaduse tihedast seostamisest rahvamajanduse praktikaga ning mit-

mete muude teadusaladega, eeskätt matemaatikaga ning küberneetikaga. Majandusteadlaste ettevalmistamisel on suurendatud matemaatiliste distsipliinide osatähtsust, üliõpilastele loetakse matemaatilise programmeerimise erikursusi jne.

Majandusteadlane - see on kutsenimetus, samuti nagu näiteks keeleteadlane, kirjandusteadlane jne. Majandusteadlased töötavad vabariigi plaanikomitees, TSN täitevkomiteede plaanikomisjonides, majandusalastes ministriumides ja nende kohalikes organites, pankades ning mitmesugustes majanduslikes organisatsioonides ja ettevõtetes väga erinevatel ametikohtadel. Nad võivad olla planeerijad, ökonomistid, inspektorid, revidendid, valitsuste juhatajad ja nende asetäitjad, kaubatundjad, pearaamatupidajad ja kaupluste juhatajad või töötada paljudel teistel auväärsetel ning rahvamajanduses väga vajalikel ametikohtadel.

MAJANDUSTEADLASE

TÖÖ ISELOOMUST

Majandusteadlase kutse on alles suhteliselt noor. Kui võrrelda seda arsti, advokaadi, õpetaja või paljude teiste kõrgema haridusega eriteadlaste kutsega, siis on ta neist sajandeid noorem. Esimesed eestlastest majandusteadlased asusid meil tööle praktiliselt käesoleva sajandi algul. Laialdaselt on hakanud majandusteadlase elukutse levima alles nõukogude võimu aastail. Nii ei ole see elukutse jõudnud omandada veel pikka ajalugu, mistõttu majandusteaduse tegelikku sisu tuntakse suhteliselt vähe. Alati ei saada õigesti aru ka majandusteadlase osast ja vastutusest meie ühiskonnas, mis on tegelikult äärmiselt suur, sest majandusteadlaste tööst sõltub olulisel määral kogu ühiskonna materiaalne heaolu. Üldse on majanduslaste probleemide seas väga vähe selliseid, mille lahendamine piirub ainult majandusega. Enamasti kõikide tähtsamate küsimuste lahendamine on tihedasti seotud paljude teiste elualadega - tehnikaga, tervishoiu- ja haridusasutuste töö korraldamisega, töötajate elatustaseme uurimisega jm. probleemidega.

Sellepärast on majandusteaduse vastu suurt huvi ja kiindumust tundnud peale majandusteadlaste ka paljude teiste erialade esindajad, kes on sellele oma huvialale pühendanud sageli küllalt palju aega. Mainigem kas või näiteks suure keomikuna kultuurilukku läinud D. I. M e n d e l e -

j e v i t, kelle sulest on ilmunud ka majandusteaduslike töid, nende seas kapitaalne rahandusliku kallakuga monograafia transpordiökonoomiast (vene raudteetariifidest), või näiteks kuulsat maadeuurijat P.P. S e m j o n o v - T j a n š a n s k i t, kes suurema osa oma elust töötas statistika alal, huvitudes eriti rahvastiku- ja majandusstatistikast. Juba Aristotelesest ja Platonist alates võib loetleda pika rea kõikide asjade filosoofe, kes on majandusest tõsiselt huvitunud ning rajanud majanduslike nähtuste käsitlemisele kaugolekühindivaid teoreetilisi kontseptsioone.

Iga majandusteadlane peab tegema kõik, et rahva töö ja pingutustega loodud väärtusi ei pillataks asjatult tuulide, vaid kasutataks kõige otstarbekamalt. See töö ei seisne aga sugugi mitte väiklases koonerdamises ja bürokraatlikus asjaajamises. Esikohal on ettevõtete majandusliku tegevuse teaduslik, statistiliste ja matemaatiliste meetodite abil toimuv analüüs, mis paneb "elama" esialgu igavana näivad aruanded ja arvud. Kui niisugune analüüs on ühendatud ettevõtete ökonomika ja tehnoloogia igakülge tundmaõppimisega, siis on selle tulemuseks tähelepanuväärsete sisemiste reservide avastamine. Väärrib märkimist, et üheprotsendiline kokkuhoid tootmiskuluses võimaldab kogu rahvamajanduse ulatuses säästa igal aastal umbes 2 miljardit rubla. Selle raha eest saab ehitada uut elamispiinda ligi 2 miljonile inimesele. Nõnda aitab majandusteadlane teaduslike meetodite praktikasse rakendamise kaudu oma tööga kaasa rahva materiaalsete ja kultuuriliste vajaduste paremale rahuldamisele.

Majandusteadlase töö ei piirdu muidugi ainult üksikute ettevõtete või asutuste tegevuse analüüsiga. Kõrgema haridusega majandusteadlane peab oma igapäevase töö pinnalt tegema üldistusi ja esitama ettepanekuid ühe või teise tööloogi parandamiseks ka kogu rahvamajanduse ulatuses. Näiteks rahandusspetsialistide ülesannetesse kuulub ette-

panekute tegemine hindade alandamiseks, maksumäärade muutmiseks, palgamäärade korrigeerimiseks jne. See on laialdane ja huvitav tööpõld, mis nõuab ulatuslikke majandusala-seid teoreetilisi teadmisi, rahvamajandusharude ökonoomika põhjalikku tundmist ning avarat poliitilist ja kultuurilist silmaringi. Seaduspärane on see, et tänapäeva majandustead-lase töös põimub üha rohkem ühiskondliku elu probleeme. Töö muutub iga päevaga huvitavamaks ja tulemusrikkamaks.

MAJANDUSTEADUSE
ÕPETAMINE TARTU ÜLIKOOIS
EILE JA TÄNA

Mitmesuguseid majandusteaduslikke õppeaineid on Tartu ülikoolis õpetatud selle asutamisest alates. Siiski oli üliõpilasi, kes spetsialiseerusid majandusteadusele ehk "rahva majapidamise teadusele", nagu seda tollal nimetati, esialgu ainult üksikuid.

Läinud sajandil loodi ka ülikooli esimesed majandusteaduslikud õppetoolid ehk kaasaegses mõistes kateedrid: rahanduse ja kaubanduse õppetool 1803, statistika ja geograafia õppetool juba enne ülikooli ametlikku avamist 1802, poliitilise ökonoomia õppetool 1865.

Majandusteaduslikke aineid on Tartu ülikoolis lugenud hulk nimekaid teadlasi. Paljud neist on praegu ülemaailmselt tuntud. Teadlastest, kes on oma tööga majandusteaduste arengusse silmapaistva jälje jätnud, võiks nimetada kõigepealt agregaatindeksite teooria rajajat prof. E. Laspeyrest. Tänapäeval on indeksiteooria-alane kirjandus maailmas väga rikkalik. Tähtsal määral tugineb agregaatindeksite kasutamisele ka Nõukogude Liidus laialdaselt arenenud majandusliku analüüsi teooria.

Suurema hoo sai majandusteadlaste ettevalmistamine alles pärast Esimest maailmasõda. Esialgu valmistas majandusteadlasi ette Õigusteaduskonna majandusosakonnas. Iseisvaks teaduskonnaks sai Majandusteaduskond 1935. aastal. Enne Teist maailmasõda oli ta üliõpilaste arvu poolest mõnda aega ülikooli suuremaid teaduskondi.

Seoses nõukogude võimu taaskehtestamisega Eestis omandas

nii majandusteaduslik uurimistöö kui ka uute majandusteadlaste ettevalmistamine põhimõtteliselt uue iseloomu. Majandusteaduste alal tehtava töö teoreetiliseks aluseks sai marksistlik poliitiline ökonoomia. Senise erakapitalistliku majandussüsteemi asendamine sotsialistliku plaanimajandusega tõstis üles täiesti uusi probleeme; ühtlasi tekkisid eeldused ja võimalused nende teaduslikuks lahendamiseks.

Pärast 1940. aastat töötas Majandusteaduskond vaheldumisi Tallinnas ja Tartus, sealhulgas pikemat aega (1945-1954) Tallinna Polütehnilise Instituudi juures. 1954. aastal asuti Tartu Riiklikus Ülikoolis taas majandusteadlaste ettevalmistamisele, alguses Õigusteaduskonna juures. Alates 1968. aasta 1. septembrist töötab Majandusteaduskond omaette teaduskonnana.

Käesoleval ajal on TRÜ Majandusteaduskonnas võimalik õppida nii statsionaarselt kui ka mittestatsionaarselt rahanduse ja krediidi, kaubatundmise (nii toidukaupade kui ka tööstuskaupade kaubatundmise) või kaubandusökonoomika erialal.

Peale nimetatud erialade on alates 1967/68. õppeaastast võimalik õppida statsionaarselt veel kahele uuele, s.o. majandusküberneetika ja kaubandusraamatupidamise erialal.

Õppeaeg TRÜ Majandusteaduskonna statsionaarses osakonnas on 4 aastat, välja arvatud majandusküberneetika ning rahanduse ja krediidi erialad, kus õppeaeg on 5 aastat. Mittestatsionaarses osakonnas on õppeaeg kõigil erialadel 5 aastat.

Majandusteaduskonna üliõpilaste õpetamisest võtab osa peale Majandusteaduskonna kateedrite õppejõudude ka suur hulk ülikooli teiste teaduskondade kateedrite õppejõude. Nii on vastavate üld- ja eridistsipliinide kaudu majandusteadlaste ettevalmistamisega seotud mitmed Füüsika-Keemiateaduskonna, Matemaatikateaduskonna, Ajaloo-Keelateaduskonna, Bioloogia-Geograafiateaduskonna, Õigus-teaduskonna, Arstiteaduskonna ja Kehakultuuriteadus-

konna kateedrid. Et kõiki majandusteadlaste õppeprogrammis sisalduvaid aineid õpetavad vastavate spetsiaalkateedrite õppejõud, siis tagab see kõrge õppetaseme ja üliõpilastele esitatavate nõuete ühtlustamise kogu ülikooli ulatuses.

Majandusteaduse doktor, prof. R.Hagelberg
avaaktusel kõnelemas.

Õppe- ja teaduslikuks tööks on teaduskonnal järgmised õppekabinetid ja laboratooriumid: kaubanduse organiseerimise ja tehnika kabinet, kaubatundmise kabinet, kaubandusökonoomika kabinet, rahanduse ja krediidi kabinet, arvutustehnika ja masinakirja kabinet ning teaduskonna erialane raamatukogu. Laboratooriumides ja kabinetites toimuvad prak-

tikumid ja tehakse iseseisvat teaduslikku tööd. Peale selle on Majandusteaduskonna üliõpilaste töö seotud TRÜ Arvutuskeskusega, kus õpitakse tundma elektronarvuteid ja nendega töötamise tehnikat.

Teaduskonna juures töötab ka ametkondlik Kaubanduse Laboratoorium. Laboratooriumi finantseerivad Eesti NSV Kaubandusministeerium ja ETKV Liit. Laboratoorium uurib aktuaalseid kaubandusalaseid probleeme ja esitab ENSV Kaubandusministeeriumile ja ETKV Liidule ettepanekud kaubanduse paremaks korraldamiseks Eesti NSV-s.

1972.a. võetakse statsionaarsesse osakonda rahanduse ja krediidi erialale 50, majandusküberneetika erialale 25, raamatupidamise erialale 25 ja kaubandusökonoomika erialale 25 uut üliõpilast. Mittestatsionaarsesse osakonda võetakse rahanduse ja krediidi erialale 25 ja kaubandusökonoomika erialale 25 uut üliõpilast.

ET KUJUNEDA LAIA PROFIILIGA ERITEADLASEKS

Sõltumata sellest, missugune on kellegi kitsam eriala, peab majandusteadlane olema kõigepealt mitmekülgselt haritud inimene. See eeldab eeskätt marksistliku filosoofia tundmist, võõrkeelte valdamist, orienteerumist ajaloo ja geograafias. Sellepärast on õppeplaanides ette nähtud ulatuslikud üldkursused, mida õpitakse peamiselt esimestel õppeaastatel.

Majandusteaduskonna üliõpilastele on kohustuslik ühe võõrkeele - inglise, saksa või prantsuse keele õppimine, ent soovitatav on, et kõik üliõpilased kasutaksid võimalust õppida vabatahtlikult ehk fakultatiivselt ka muid keeli. Võimalused selleks on väga soodsad.

Et laiendada oma üldhariduslikku silmaringi ning valmistada ühtlasi kaasaja majandusprobleemide mitmekülgseks uurimiseks, kuulavad üliõpilased NLKP ajalugu, NSV Liidu ja välisriikide majandusgeograafiat ja rahvamajanduse ajalugu. Kui üliõpilased on omandanud juba küllaldasi teadmisi nii üld- kui eriainetes, kuulavad nad dialektilise ja ajaloolise materialismi kursust, milles antakse põhjalik ülevaade marksistliku filosoofia probleemistikust, ning teadusliku kommunismi aluste kursust.

Üliõpilaste üldhariduslike teadmiste täiendusena on mõeldud ka kõrgema matemaatika, töenäosusteooria ning matemaatilise statistika ja lineaarse planeerimise kursused. Seoses matemaatiliste meetodite juurutamisega rahvamajanduse planeerimisse on mate-

maetika muutunud majandusteadlasele äärmiselt vajalikuks.

Üldmajandusteadusliku ettevalmistuse omandavad üliõpilased poliitilise ökonomia, statistika üldteooria, majandusstatistika, raamatupidamise ja rahvamajanduse planeerimise kursuste kaudu.

Eri rahvamajandusharude majanduslike iseärasustega tutvumiseks kuulatakse mitmesuguseid ökonomika kursusi: tööstus-, kaubandus- ja põllumajandusettevõtete ökonomikakursusi, mille maht on erialade järgi mõnevõrra erinev.

Peale selle õpivad kõik majandusteadlased erialale vaatamata nõukogude õiguse üldkursust sellises ulatuses, nagu seda on vaja praktiliselt tunda igal juhtival töötajal.

Õppeprotsessi lahutamatuks osaks on kujunenud üliõpilaste teaduslik töö nii kursuse-, eriseminari- ja diplomitööde koostamisel, kus lahendatakse kaasaja aktuaalseid teoreetilisi ja praktilisi majandusprobleeme, kui ka osavõtu näol üliõpilaste Teadusliku Ühingu (ÜTU) ringide tööst. ÜTU ringidest töötavad Majandusteaduskonna juures finantsring ja kaubandusring, kuid ka üleülikoolilise poliitilise ökonomia kateedri juures töötava poliitilise ökonomia ringi liikmete enamuse moodustavad Majandusteaduskonna üliõpilased. Peamiselt I kursuse üliõpilastele on mõeldud rahvamajanduse ajaloo ring.

... RAHANDUSE JA KREDIIDI
ERIALA SPETSIALISTIKS

Rahanduse ja krediidi erialal on Tartu Riikliku Üli-
kooli Majandusteaduskonnas võimalik õppetöö käigus
spetsialiseeruda neljal kitsamal erialal: 1) rahandus
(riigieelarve); 2) tööstuse rahandus; 3) kreditee-
rimine; 4) kapitaalvahutuste finantseerimine ja
krediteerimine. Üldteoreetilised ja üldmajandusli-
kud ained on kõigil loetletud erialadel ühised. Kitsam
spetsialiseerumine algab vastavate erikursuste läbitöö-
tamisega IV kursusel.

Õppeaja jooksul kuulatakse loenguid, võetakse osa
seminaridest, praktikumidest ja õppeekskursioonidest. Ise-
seisva tööna on iga üliõpilane kohustatud koostama 5 kur-
susetööd ja diplomitöö.

Statsionaarsed üliõpilased sooritavad III kursusel
majandusliku tegevuse analüüsi praktika tööstusettevõtte-
tes ja V kursusel erialase praktika vastavalt spetsiali-
seerumisele kas rahandusorganeis, Riigipangas, Ehituspan-
gas või ettevõtetes.

Teaduskonna lõpetamiseks tuleb koostada diplomitöö
ja sooritada riigieksam poliitilises ökonomias. Mitte-
statsionaarsetel üliõpilastel on võimalik diplomitöö asen-
dada 2 täiendava riigieksamiga (majandusliku tegevuse ana-
lüüsis, kitsamas eriaines).

Vastavalt ettevalmistuse iseloomule ootab rahanduse
ja krediidi eriala lõpetajaid avar ja mitmekülgne töö-
põld. Enamik lõpetanuist töötab mitmesugustel juhtivatel
kohtadel rahandusorganeis ja pankades. Paljud töötavad
ka tööstusettevõtetes, partei- ja nõukogude organites,
ajalehtede toimetustes jm.

Lõpetanu esimene töökoht sõltub harilikult tema enda valitud kitsamast erialast. Rahanduse eriala (riigieelarve) lõpetanud suunatakse tavaliselt ökonomistidena ja vanemökonomistidena tööle rahandusorganiasse. Tööstuse rahanduse eriala lõpetanud lähevad enamasti tööle ökonomistidena ja vanemökonomistidena tööstusettevõtteisse. Lühiajalise krediidi eriala lõpetanute esimesteks töökohtadeks on tavaliselt inspektori või vaneminspektori ametikoht Riigipangas. Kapitaalmahutuste finantseerimise ja krediteerimise eriala lõpetanud saavad ettevõtmistuse, mis võimaldat neil töötada nii Riigipangas kui ka ehitusorganisatsioonis.

Ökonomisti põhiülesandeks, sõltumata konkreetsest töökohtast, on kogu ühiskondliku tootmise majandusliku külje suunamine, töötulemuste tõhususe kindlakstegemine ja abinõude väljatöötamine senisest paremate tulemuste saavutamiseks. Selleks analüüsib ta kõikides üksikasjades ettevõtete majanduslikku tegevust: toodangu omahinda, materjalide kasutamist, tööviljakust ning masinate ja mehhanismide kasutamist, tootmise rentaablust jne. Tema töö on vahetult seotud inseneride, tehnoloogide, konstruktorite jt. erialade spetsialistide tööga. Ökonomisti ülesannetesse kuulub ka materjalidega varustamise ja toodangu realiseerimise protsessi pidev jälgimine, et ettevõtetesse ei koguneks üleliigseid varusid. Ta korraldab ettevõtte majanduslikku suhtlemist teiste ettevõtetega ning peab olema pidevalt kursis ettevõtete majandusliku tegevuse tulemustega. Tal on kaaluv sõna ettevõtte tegevuse juhtimisel.

Konkreetsest tööpestvist sõltuvalt muutub tööülesannete ring mõnevõrra. Ökonomist, kes töötab vahetult ettevõttes, tegeleb harilikult ainult selle ettevõtte majanduslike probleemide lahendamisega. Rahandusorganites, hinnakujundamise organites, pankades kui ka ametkondlikes keskasutustes töötavad ökonomistid tegelevad samade küsimustega paljudes ettevõtetes. Nende ülesandeks on otsida ja

üldistada eesrindlikke kogemusi, koordineerida ja kooskõlastada ettevõtete tegevust ning hoolitseda selle eest, et riigil oleks vajalikul hulgal ressursse ühiskonna kõigi tarvete rahuldamiseks. Nendes tööloikudes puutuvad rahanduse ja krediidi eriala lõpetanud kokku nii majanduse, kultuuri, hariduse, tervishoiu, ehituse kui ka paljude teiste küsimustega. Igaüks saab rakendada oma teadmisi alal, mis teda kõige rohkem huvitab.

Riigipanga krediidiinspektori töö sarnaneb mitmeti ökonomisti tööga. Ka tema analüüsib ettevõtete tööd, teeb ettepanekuid selle parandamiseks ja abistamiseks krediidi-ga, kontrollib krediidi kasutamise otstarbekust ja kannab hoolt laenude õigeaegse tagastamise eest. Krediidiinspektori ülesandeks on jälgida, et ettevõtetevaheline majanduslik suhtlemine oleks plaanipärane ja ratsionaalsetel alustel. Vastupidisel korral sekkub ta nende korraldamisse kas omapoolsete juhtnööride andmise või sanktsioonide rakendamise teel.

Iga lõpetanu ametialane edukus sõltub muidugi tema enda praktilisest tööst ja arenemisvõimest. Rahandusharu endistest kasvandikest töötavad mitmed Eesti NSV Rahandusministeeriumis valitsuste juhatajatena ja nende asetäitajatena, osakonnajuhatajatena ja mitmetel teistel vastutusrikkastel ametikohtadel.

Samasugused võimalused edukaks tööks on tulevastel lõpetanutel, sest mitmesuguste juhtivate majandusorganite nõudmine spetsialistide järele on seniajani tunduvalt ületanud ja ületab ka lähemas tulevikus igal aastal lõpetavate noorte eriteadlaste arvu.

... KÕRGEMA HARIDUSEGA KAUBANDUS- ÖKONOMISTIKS

Kaubandusökonomit alustab oma õpinguid üldhariduslikest ja üldmajanduslikest õppeaineist. Hiljem lisanduvad erialained. Eriaineteks on kaubandusökonoomika, kaubanduse organiseerimine ja tehnika ning kaubatundmise alused. Kaubandusökonoomika erialal õpitakse tundma kaubanduse olemust ja tema osa sotsialistlikus majanduses, kaubanduse organiseerimise ja planeerimise süsteemi, käsitletakse kaubafondide hankimise ja nende jaotamise korda, kaubanduse materiaalses baasi jne. Tulevane majandusteadlane õpib tundma töö organiseerimise ja töötasustamise teoreetilisi aluseid, hindade kujunemise mehhanismi, kaubanduse finantsmajandust ja selle iseärasusi.

Peale eriainate täieneb üliõpilaste teadmistepagas selliste ökonoomilise kallakuga õppeainete läbitöötamisega, nagu rahvamajandusharude ökonoomika, rahvamajanduse planeerimine, rahandus ja krediit, tarbimine ja turukonjunktuur jt.

Õppetöö põhivormiks on loengud, seminarid, praktikumid. Neid täiendavad kollokviumid ja kontrolltööd. Aasta-aastalt omandab üha suurema ulatuse üliõpilaste iseseisev töö, mida soodustavad ülikooli rotaprintil paljudatud loengukonspektid, rohkearvulised õpikud ja laialdane erialane kirjandus. Üliõpilased koostavad neli kursusetööd.

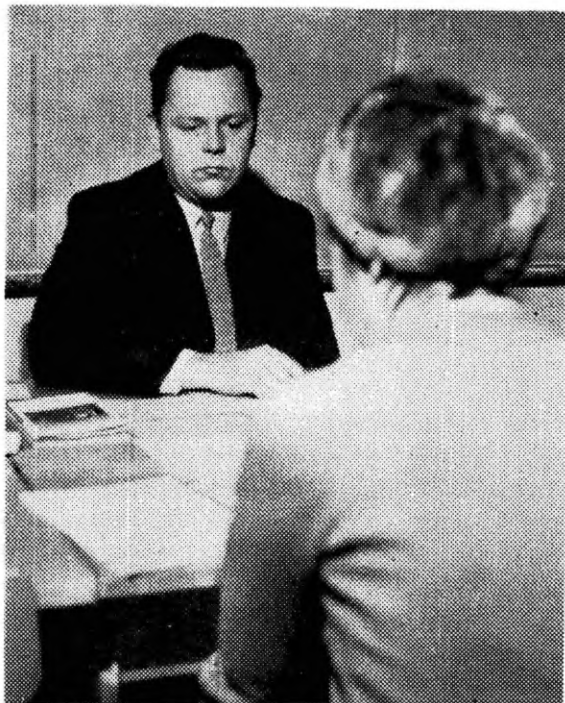
Teoreetilisi teadmisi kontrollitakse ja kinnistatakse ning erialaseks tööks vajalikke praktilisi oskusi omandatakse õppe- ja tootmispraktikal Eesti NSV või vennasvabariikide eeskujulikumates kauplustes ja kaubandusorganisatsioonides.

Statsionaarsetel üliõpilastel on esimene praktika III kursusel. Selle vältel tutvuvad üliõpilased kaupluse kui kaubanduse põhilüli igapäevase töö kõikide külgedega. Üliõpilased, kes enne ülikooli astumist on kaupluses töötanud, sooritavad praktika tööstusettevõtetes või jaekaubandusorganisatsioonide keskustes. Teise praktika ajal IV kursusel töötavad üliõpilased mitmesugustes kaubandusorganisatsioonides.

Kaugõppeüliõpilastel toimub praktika diplomitööeelse praktikana mitmesugustes kaubandusorganisatsioonides. Juhul, kui kaugõppeüliõpilane ei tööta oma erialal, peab ta sooritama täiendava praktika III ja IV kursusel.

Viimaseks tuleprooviks üliõpilastele on diplomitöö ja riigieksam.

Kaubandusökonomit on kõrgema haridusega kaubandusalaeriteadlane, kelle ülesandeks on juhtida ja korraldada kaubanduslikku tegevust teaduse saavutuste viimase sõna järgi. Ta peab koostama kaubakäibe plaane, määrama tööjõu vajaduse, õigesti korraldama kaubandustöötajate tööd, võitlema käibekulude vähendamise ja kaubakäibe ning kaubandusvõrgu laiendamise eest, juurutama isemajandamise põhimõtet kaubanduses. Kaubandusökonomitid on vastavalt oma võimetele ja kogemustele kaupluse juhatajate asetäitjad, kauplusejuhatajad, planeerijad, kaubandusinspektorid, kaubandusorganisatsioonide osakondade juhatajad jne.

Rahvamajandusharude ökonoomika kateedri
juhataja, dots. J. Pikk rahvamajandusharude öko-
noomika eksamit vastu võtmas.

KAUBATUNDJA-ORGANISEERIIJA TEADMISTEPAGAS

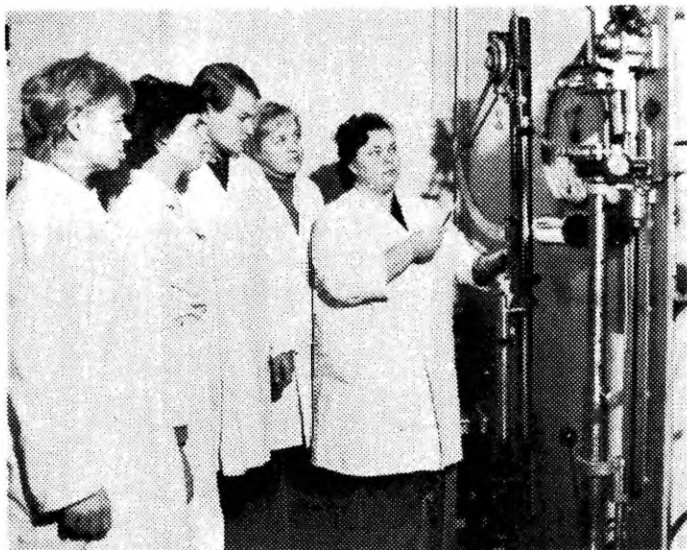
Majandusteaduskonnas valmistatakse ette eraldi kahe eriala kaubatundjaid-organiseerijaid - tööstuskaubatundjaid-organiseerijaid ja toidu-kaubatundjaid-organiseerijaid. Nende õppetöö algab küll põhijoontes samade üldteoreetiliste õppeainetega nagu kaubandusökonomitidelgi, ent ühtlasi kujunevad välja ka olulised erinevused. Eriainete tundide arv on märksa suurem. Juba esimestel kursustel on kaubatundjate-organiseerijate (edaspidi lühendatult kaubatundjate) õppekavas mitmesuguste üldainete kõrval suur osatähtsus keemial ja füüsikal. Süvendatakse ja laiendatakse teadmisi analüütilises, anorgaanilises, orgaanilises ja füüsikalises ning kolloidkeemias, eriti nendes küsimustes, mis on vajalikud tarbekaupade omaduste mõistmiseks ja tundmaõppimiseks. Tulevastele toidukaubatundjatele õpetatakse veel mikrobioloogiat ja kaubatundmise biokeemilisi aluseid ning toiduainetetööstuse protsesside ja aparatuuride tundmist. Tulevased tööstuskaubatundjad täiendavad teadmisi elektrotehnikas ja masinaõpetuse alustes. Nimetatud distsipliinid on vajalikud mitmesuguste tarbekaupade põhjalikumaks tundmaõppimiseks ja hindamiseks.

Nõukogude majanduses peab kaubatundja tegelema mitte üksnes kaupade kvaliteedi ja omaduste uurimisega. Tema praktilises töös on väga tähtis ka kaubanduse organiseerimise tundmine, kaubanduse juhtimise tundmine. Siia lisandub veel kaubanduse tehnika (kaubanduslikud masinad ja

aparaadid, külmutusseadmed) ja selle kasutamine. Sellepärast rõhutavakki kahe kaubatundmise eriala ametlikud nimetused mitte ainult kaubatundmis⁺, vaid ka k a u b a n d u s e o r g a n i s e e r i m i s t . Viimase all tuleb mõelda ka k a u b a n d u s e j u h t i m i s t , mis on iseseisvaks distsipliiniks kujunemas. Nende õppeainete, s.o. tööstuskaubatundmise, toidukaubatundmise, kaubanduse organiseerimise ja juhtimise tähtsus tõuseb veelgi seoses kaubafondide suurenemise, käibe kasvu, kaubandusvõrgu edasise arenemise ja tarbijate kaubandusliku teenindamise uute progressiivsete vormide juurutamisega. Vastavalt sellele on korraldatud ka kaubatundjate ettevalmistamine.

Teisest kursusest alates õpetatakse nii toidu- kui ka tööstuskaupade erialal juba kitsamaid eriaineid. Vastavalt erialale õpitakse tundma kõiki tähtsamaid toidukaupu (näit. piim, liha, kala, köögi- ja puuviljad) või tööstuskaupu (jalatsid, kangaskaubad, õmblustooted, majapidamis- ja kultuurikaubad jne.). Kõrvuti kaubatundmist käsitlevate õppeainetega antakse õppijatele teoreetilisi ja praktilisi teadmisi kaubanduse organiseerimises ja juhtimises, samuti kaubanduse tehnikas. Edasi tutvustatakse kaubandusökonoomika mitmeid probleeme, eriti kaubahindade ja kaubandusorganisatsioonide finantsmajanduse huvitavaid küsimusi. Vastavaid teadmisi kinnistavad üliõpilased spetsiaalsete kursusetöödega kaubatundmises, kaubanduse organiseerimises ja eriuurimustega praktilal.

Õppetöö peamisteks vormideks loengute kõrval on arvukad laboratoorsed ning praktilised tööd ja ekskursioonid ettevõtetesse. Peale selle tutvuvad statsionaarsed üliõpilased III kursusel praktika käigus tööstusettevõtete tootmise tehnoloogiaga ja toodangu realiseerimisega. IV kursusel töötavad üliõpilased praktikantidena-kaubatundjatena mitmesugustes kauplustes ja kaubandusorganisatsioonides. Seal koguvad nad materjali oma diplomitööks.

**Assistent I.Müür tööstuskaupade tundmise
praktikumis**

Noored kaubatundjad alustavad harilikult tööd suurtes kauplustes ja ladudes ning kaubandusorganisatsioonide kaubandusosakondades kaubatundjatena ja vanemkaubatundjatena, osakondade juhatajatena, kaupluste või ladude juhatajate asetäitjatena jne.

Kaubatundja on kõrgema haridusega kaubandusspetsialist, kelle põhiliseks ülesandeks on organiseerida kaupade müüki vastavalt tarbijate nõudmistele ja huvidele ning kaubakäibe plaanilistele näitajatele. Sellest lähtudes peab kaubatundja olema ühest küljest spetsialist,

kes hästi tunneb kaupu, nende omadusi, kasutamist ja tootmise tehnoloogiat, teisest küljest aga tubli organisaator, kes uurib ja tunneb tarbijate nõudlust, vajaduse korral mõjutab ja suunab seda, kaitseb tootjate ees ostjaskonna huve, organiseerib kaupade hankimist ja nende realiseerimist kaubandusvõrgus kaubanduse progressiivsete vormide ning kõrge kaubanduskultuuri kindlustamise tingimustes. Beltoodust järeldub, et kaubatundjatele langeb elanikkonnana kaubanduslikul teenindamisel väga vastutusrikas ja ühtlasi austav ülesanne. Nende ülesannete edukas täitmine nõuab kaubatundjate spetsialiseerumist üksikute kaubarühmade järgi. Eesti NSV oludes tegelevad kaubatundjad väiksemates kaubandusorganisatsioonides kas toidu- või tööstuskaupadega, suuremates organisatsioonides aga veelgi kitsamal erialal: liha-kala, bakaalkaupade, tekstiilkaupade jne. alal. Töökohad on ladudes, baasides ja kaubandusorganisatsioonides. Kui organiseerijad ja juhid töötavad kaubatundjad kaupluste ja tootlustusettevõtete juhatajatena, juhatajate asetäitjatena, osakondade juhatajatena ja asetäitjatena. Kaubatundjad võivad edukalt töötada ka tööstusettevõtetes, turustus- ja varustusorganisatsioonides jm.

MAJANDUSKÜBERNEETIKA

Majandusküberneetika on NSV Liidu kõrgemates õppeasutustes suhteliselt uus eriala. Tartu Riiklikku Ülikooli võeti 1967. aasta sügisel esmakordselt majandusküberneetikat õppima 25 üliõpilast. Samasugune õpperühm kujundatakse konkursi edukalt läbinud üliõpilaskandidaatidest ka igaks uueks õppeaastaks. Vastuvõtt toimub ainult statsionaarsesse osakonda.

Küberneetika kuulub kahtlemata kaasaja populaarsemate teadusharude hulka. See ei ole lihtsalt mööduv mood, sest küberneetika on tõepoolest XX sajandi inimõtte suursaavutus, tema ideed ja meetodid on osutunud väga viljakaks tehnikas ja majanduses, sotsioloogias ja meditsiinis, bioloogias ja isegi humanitaarteadustes. Küberneetikat võiks lühidalt nimetada dünaamiliste süsteemide optimaalse juhtimise teaduseks. Eriti efektiivselt kasutatakse küberneetika saavutusi aga majanduse optimaalsel juhtimisel ja planeerimisel. NLKP programm püstitab ülesande "saavutada ühiskonna huvides kõige suuremaid tulemusi kõige väiksemate kulutustega" ja nimetab seda meie majandusliku ülesehitustöö vankumatuks seaduseks. Sisuliselt tähendab see nõue majanduslike protsesside optimeerimist.

TRÜ annab esimesed lõpetajad majandusküberneetika erialal 1972. aastal. Nende eelkäijateks võib pidada aastail 1965 - 1969 individuaalplaani alusel Majandusteaduskonna majandusmatemaatika erialal lõpetanud 9 spetsialisti. Valdav enamus lõpetanutest tegeleb pidevalt teadusliku tööga, sooritab kandidaadiminimumi eksameid, koostab väitekirju.

Majandusküberneetikud on laia profiiliga spetsialistid. Nende rakendusvaldkondadeks ongi eelkõige vabariigi teaduslikud uurimisasutused, ministeeriumide jt. keskasutuste uurimislaboratooriumid ja -bürood ning arvutuskeskused, seejärel aga juba rahvamajanduse plaani-ökonoomika-teenistuse kõik lülid Eesti NSV Riiklikust Plaanikomiteest ettevõtete plaaniosakondadeni. Majandusteadlaste hulgas peavadki majandusküberneetikud olema need, kes aitavad nii majanduspraktikat kui ka majandusteaduslikku uurimistööd edasi viia kvalitatiiivselt uuel metodoloogilisel tasemel.

Tänapäeva ja eriti järgnevate aastate majanduselu iseloomustabki majandusmatemaatiliste planeerimis- ja analüüsimismeetodite ning kaasaegse arvutustehnika progresseruv rakendamine. Käesolevaks viisaastakuks on kavandatud arvutuskeskuste võrgu ning automatiseeritud juhtimissüsteemide kardinaalne väljaarendamine. Siin peavad majandusküberneetikud matemaatikute, informatsiooni töötlemise insener-ökonomitide, automatiseeritud juhtimissüsteemide inseneride jt. spetsialistide kõrval olema nendeks esmas-teks vahendajateks, kes majanduslike protsesside sügava tundmise alusel loovad eeldused nende protsesside modelleerimiseks, optimeerimisülesannete püstitamiseks ning parimate lahendite leidmiseks raalide abil.

Nende suurte ülesannete täitmine küpse spetsialistina edaspidises töös eeldab pingelist õppetööd kõigi 5 õppeaasta jooksul.

Stuudiumi vältel saavad tulevased majandusküberneetikud igakülgse majandusteadusliku ja matemaatilise ettevalmistuse. Peamiselt esimesel kolmel kursusel õpetavad Majandusteaduskonna õppejõud nelle statistikakursusi, raamatupidamist ja majandusliku tegevuse analüüsi, rahvamajandusharude ökonoomikat, rahvamajanduse planeerimist jt. ökonoomilisi distsipliine, mille kaudu üliõpilased omandavad vajalike teadmiste ja oskuste süsteemi meie sotsialistlikust rahvamajandusest, tema arenguprobleemidest ning nende lahendamise suundadest. Esimesel kolmel kursusel

annavad neile põhjaliku matemaatikaalase ettevalmistuse ka TRÜ Matemaatikateaduskonna õppejõud. Sellega luuakse alus järgnevate rakenduslike õppeainete õppimiseks ning eriala praktiliste oskuste omandamiseks.

Alates kolmandast kursusest õpetataksegi tulevastele majandusküberneetikutele majandusmatemaatilisi õppeaineid, millede kaudu omandatakse teadmised ja oskused majanduslike protsesside modelleerimiseks, konkreetsete ökonoomiliste probleemide lahendamiseks majandusmatemaatiliste meetodite ja kaasaegse arvutustehnika alusel. Sellisteks õppeaineteks on: sissejuhatuse majandusküberneetikasse, planeerimise matemaatilised meetodid ja mudelid rahvamajandusharudes ja ettevõtetes, rahvamajandusharudevaheline tootmise ja tarbimise bilanss, tootmisfunktsioonid, statistilised meetodid ja mudelid jt. Õpitut kinnistatakse kursusetööde koostamise ja tootmispraktika käigus. Õppetöös kasutatakse TRÜ Arvutuskeskuse raale. Võimekamate üliõpilaste eriala omandamise lahutamatuks osaks kujuneb osavõtt üliõpilaste teaduslikust tööst majandusküberneetika ja planeerimise ringis.

Viimasel kursusel toimub viiekuune tootmispraktika peamiselt vabariigi teaduslikes uurimisasutustes, parimates uurimislaboratooriumides ja -büroodes ministeeriumide, keskasutuste ja ettevõtete juures. Praktika, viimase kursusetöö ning diplomitöö koostamise käigus toimub ka üliõpilaste spetsialiseerimine, nende ettevalmistamine konkreetsete tööülesannete täitmiseks tulevasel töökohal.

Majandusküberneetika on uus kiiresti arenev suund majandusteaduses. Kaasaegsed arvutusmasinad ja majandusmatemaatilised meetodid kujunevad võimsaiks vahenditeks rahvamajanduse juhtimise ja planeerimise täiustamisel. Sellepärast kasvab ka iga aastaga nõudmine majandusküberneetikute järele.

RAAMATUPIDAMINE

K

aubandusettevõtete ja -organisatsioonide juhtimiseks on vaja pidevat informatsiooni kaubakäibe, käibekulude, kasumi jt. plaaniülesannete täitmise kohta. Samal ajal on vaja teada, kuidas rahuldakse elanikkonna tarbeid ning milline on elanikkonnale müüdavate kaupade struktuur.

Kaubandusettevõtetes ja -organisatsioonides tegelevad sellise informatsiooni kogumise, süstematiseerimise ja töötlemisega raamatupidajad. Et edukalt toime tulla kõigi nende ülesannetega, peab raamatupidamisala töötajatel, eeskätt aga pearaamatupidajal, olema mitmekülgseid teadmisi kaubandusökonoomikast, eriti aga informatsiooni kogumise ja töötlemise teooriast ja praktikast.

Pikemat aega on raamatupidamine rajanenud käsitsitööl. Sellepärast on mõnelgi tekkinud ettekujutus raamatupidamisest kui mingist igavavõitu kirjutustööst. Tegelikult on tsentraliseeritud raamatupidamisosakond kaubandusorganisatsiooni juhtimisaparaadi olulisemaid lülisid. Pea raamatupidaja on ettevõtte tähtsamaid majandusjuhte, peale selle on ta kaubandusorganisatsiooni majanduslikust olukorrast kõige paremini informeeritud.

Praegusel ajal toimub raamatupidamise organisatsiooniliste vormide alal täielik tehniline revolutsioon. Arvestustööde käsitsitehnika asendatakse masinatehnikaga. Moodeate elektronarvutite ("Minsk-22", "Minsk-32" jt.) ja analüütiliste arvutusmasinate laialdase rakendamise tule-

musena on tsentraliseeritud raamatupidamisosakondade töö juba praegu reas kaubandusorganisatsioonides ulatuslikult mehhaniseeritud. Seal töötavad raamatupidajad-projekteerijad, kes tegelevad metodoloogiliste küsimustega, kavandades informatsiooni liikumise ja töötlemise skeeme, raamatupidajad-mehhanisaatorid, kes projekteerijate poolt koostatud skeemide kohaselt töötlevad kogutud ja kontrollitud informatsiooni kas elektronarvutitel või analüütilistel arvutusmasinatel, ning lõpuks veel raamatupidajad-analüütikud, kes masinatest saadud tulemusi analüüsivad.

Niisugust uut kaubandusala raamatupidajate-ökonoomistide kaadrit, kes oleks kodus kõigis eespool märgitud küsimustes, valmistabki ette TRÜ Majandusteaduskond.

Selliste töötajate järele on juba praegu väga suur nõudmine mitte ainult kaubandusorganisatsioonides, vaid ka teadusliku uurimise instituutides ja projekteerimisorganisatsioonides, kus töötatakse välja kaubandusorganisatsioonide juhtimistöö mehhaniseerimise ja automatiseerimise projekte. Lähemail aastail see vajadus veelgi suureneb.

Kaubandusraamatupidaja on kõrgema haridusega kaubandusalaeriteadlane, kelle ülesandeks on juhtida ja korraldada majandusliku informatsiooni hankimist, töötlemist ja analüüsimist. Ta peab rakendama ellu uusi alginformatsiooni töötlemise organisatsioonilisi vorme, et saada ettevõtete ja organisatsioonide juhtimiseks vajalikku töödeldud informatsiooni. On vaja põhjalikult tunda analüütilisi arvutusmasinaid ning elektronarvuteid ja nende kasutamise võimalusi kaubandusliku informatsiooni kogumisel ja töötlemisel. Kaubandusraamatupidaja on eriteadlane, kes ütleb oma sõna kaubandusettevõtete ning -organisatsioonide majandusliku tegevuse tulemuste kujunemise ja kasutamise kohta. Kõrgema haridusega kaubandusraamatupidajad suunatakse tööle vastavalt võimetele ja kogemustele kaubandusorganisatsioonide pearaamatupidajatena, nende asetatijatena, vanemraamatupidajatena, tsentraliseeritud

raamatupidamises osakonnajuhatajatena, nende asetäitjana, grupi- või sektsioonijuhatajatena jne.

Rahanduse eriala IV kursuse kaugõppe-
üliõpilased majandusliku tegevuse
analüüsi praktikumis vanemopetaja
M.Kuuse juhendamisel.

Ehkki kitsamate erialade õppeplaanides on arvestatud lõpetajate tulevast eeldatavat töökohta, on kogu töö teaduskonnas korraldatud nõnda, et iga lõpetaja oleks eelkõige laia profiiliga majandusteadlane, kes pärast lühemaajalist täiendavat ettevalmistust võib lülituda tööle mistahes erineval majandusalal või töökohal. See on eriti tähtis meie väikeses vabariigis, kus majandusteadlaste ettevalmistamine kõigi majandusharude jaoks eraldi pole teostatav. Nagu praktika näitab, on laia profiiliga majandusteadlaste ettevalmistamisega siiani edukalt toime tulnud ja teaduskonna lõpetajad on siirdunud tööle mitmesugustele erinevatele aladele ja töökohtadele. Arvuliselt kõige rohkem lõpetajaid töötab majandusalaseis ministeeriumes, keskasutuses, kaubandusorganisatsioonides, rahandusorganeis ja ettevõtetes. Peale selle on arvukalt majandusteadlasi ka ajalehtede ja ajakirjade toimetustes, majandusalaste ainete õpetajatena tehnikumides, partei- ja ametiühinguorganites ning kohalike nõukogude organites ja mujal. Seoses majandusalase teadusliku töö elavnemisega on viimastel aastatel üha rohkem majandusteadlasi läinud tööle mitmesugustesse teaduslikesse uurimisasutustesse.

Hulk Majandusteaduskonna endisi lõpetajaid töötab teaduslike töötajatena Eesti NSV Teaduste Akadeemia Majanduse Instituudis, NSV Liidu Teaduste Akadeemia Majandusmatemaatika Keskinstituudi Eesti NSV filiaalis ja mitmesugustes teistes teadusliku uurimise asutustes, õppejõududena Tartu Riiklikus Ülikoolis ja Tallinna Polütehnilises Instituudis. Seoses NLKP Keskkomitee 1965.a. septembripleenumi otsuses ettenähtud majandusteadusliku uurimistöö elavnemise ja üliõpilaste arvu kasvuga suureneb teaduslike töötajate ja õppejõudude töökohtade arv juba lähemas tulevikus tunduvalt. Sellega on andekatel ja teadusliku töö vastu tõsist huvi tundvatel noortel tagatud kõik võimalused minna edaspidi teaduslikule tööle neid huvitaval kitsamal erialal.

FAKULTATIIVSED AINED

Fakultatiivsete (vabatahtlikkude) õppeainetena võivad majandusteadlased õppida eeskätt mitmesuguseid võõrkeeli. Majandusalastest ainetest õpetatakse fakultatiivses korras mitmesuguseid lühemaid, enamasti praktilise kallakuga aineid, nagu masinakiri, bürootehnika ja kirjavahetus, reklaamitehnika, kaubanduse kunstilised elemendid, elektronarvutusmasinad majanduslikes arvestustes jne. Kokkuleppel vastavate kateedritega võivad üliõpilased taotleda fakultatiivses korras ka mitmesuguste teoreetiliste erikursuste kuulamist (välisriikide rahanduse ajalugu, majanduslike õpetuste ajalugu, matemaatiline programmeerimine, statistilise analüüsi erikursus, dispersioon- ja korrelatsioonanalüüsi erikursus, kaubandusliku konjunktuuri uurimise erikursus, eetika ja esteetika alused jne.) või võtta osa teiste teaduskondade üliõpilastele korraldatavaist loenguist.

1962. aasta sügisest alates töötab ülikooli juures Ü h i s k o n d l i k e E l u k u t s e t e T e a d u s k o n d . Teaduskonnas on võimalik õppida rohkem kui kahekümnel erialal, mis oma iseloomult jagunevad ühiskondlik-politiilisteks, kultuurhariduslikeks ja sportlik-rakenduslikeks. Nii on võimalik omandada lektor-propagandisti, pioneerijuhi, kirjasaatja, nõukogulike traditsioonide instruktori, rahvatantsuringi juhi,

peotantsude instruktori, kodu-uuri-ja-ekskursioonijuhi, kodukultuuri-instruktori, massiorganisaatori, kehakultuuri-instruktori, auto- ja mootorispori-instruktori, liiklusinspektori, kinodemonstraatori jne. ühiskondlik elukutse, mida pärast ülikooli lõpetamist saab edukalt kasutada nii oma kutsetöös kui ka ühiskondlike ülesannete täitmisel. Õppetöö kestab keskmiselt kaks õppeaastat ja õppused toimuvad tavaliselt 2 korda kuus. Ettenähtud programmi läbitöötamisele järgnevad katsed, mille sooritamise järel saavad üliõpilased vormikohase tunnistuse.

Üliõpilased kodumajanduse ringis.

ÜLIÕPILASTE ELU-OLU

Majandusteaduskonnas statsionaarselt õppivatele edukatele üliõpilastele makstakse esimestel kursustel stipendiumi 35 rbl. kuus, viimasel kursusel 40 rbl. kuus. Üliõpilastele, kes sooritavad kõik eksamid hindede "väga hea", kõrgendatakse stipendiumimäära alates teisest semestrist 25% võrra.

Vastavalt NSVL Ülemnõukogu seadusele "NSV Liidu rahvamajanduse arendamise riikliku viie aasta (1971 - 1975) plaani kohta" tõstetakse 1. septembrist 1972 kõrgemate õppeasutuste üliõpilaste stipendiumi määrasid, samuti laiendatakse 1972 - 1975 stipendiumisaajate ringi kõrgemates õppeasutustes.

Ettevõtete poolt õppima suunatuile maksab stipendiumi neid õppima suunanud ettevõtte (organisatsioon, kolhoos jne.). Neile makstav stipendium on 15% võrra suurem riiklikust stipendiumist. Pärast teaduskonna lõpetamist suunatakse nad tööle neid õppima saatnud ettevõttesse või organisatsiooni.

Majandusteaduskonnas õpib üliõpilasi vabariigi kõikidest paikadest. Suur osa üliõpilastest elab ühiselamutes, millest enamik on uued ja kujundatud ning sisustatud vastavalt kaasaaja vajadustele ja nõuetele.

Hoolt on kantud üliõpilaste puhkeaja sisustamise ja meelelahutuse eest. Sellel alal kasvab aga iga aastaga üliõpilaste endi osatähtsus ja aktiivsus. See võimaldab kõige paremini arvestada üliõpilaste erinevaid huve,

soove ja maitset. Korraldatakse kursuse- ja teaduskonna-õhtuid, mitmesuguseid kohtumisi, viktoriine jne.

Kultuuritööd ja kunstilist isetegevust viljeldakse ülikoolis kahes vormis: tegutsevad ülikooli klubi ja mitmesugused üleülikoolilised isetegevusringid ja kollektiivid. Üliõpilaste hulgas on väga populaarsed ülikooli kohvik, mida tuntakse kaugel väljaspool meie vabariigi piire, ülikooli klubi, kunstikabinet, kodunduskabinet jne. Uute üliõpilaste hulgast võtavad igal aastal täiendavalt liikmeid vastu rahvakunstiansambel, ülemaailmse noorsoofestivali laureaat - üliõpilasmeeskoor, -naiskoor, -segakoor ja teised tunnustatud kollektiivid. Kunstilist isetegevust juhib ülikooli klubi. Klubi juures töötavates ringides saavad oma võimeid arendada laulusolistid, tantsijad jt. isetegevuslased.

Teiselt poolt juhivad kunstilist isetegevust teaduskondade komsomoli- ja ametiühinguorganisatsioonid. Töö toimub teaduskondade isetegevusringides. Majandusteaduskonnas on siiani kõige populaarsem olnud rahvatantsuring.

Tähtsal kohal on keha- ja sport. Tegeldakse kõikide tähtsamate spordialadega. Selleks on olemas head spordibaasid ning hulk vilunud treenereid.

Traditsiooniliseks on muutunud üliõpilaste organiseeritud osavõtt ühiskondlikest töödest suvevaheajal. Tartu üliõpilased on edukalt kaasa löönud Balti Soojus- ja Elektri- ja Kunda Tsemenditehase ehitusel, käinud uudismaal, võtnud osa maaparandustöödest, abistanud kolhoose.

Uus ühiselamu.

ÕPPIMISEST KAUGÕPPE KORRAS

ajandusteaduskonnas võib õppida ka kaugõppe korras. Sajad noored kui ka vanemad töötajad, kes on kas rahanduse, kaubanduse või teistel majandusaladel endale kutsetöö juba valinud, kuid leiavad, et edukaks tööks valitud alal on vaja ka kõrgemat eriharidust, on asunud kaugõppe teel oma teadmisi täiendama. Paljud on mõistnud, et ilma erihariduseta ei saa olla töös vajalikke tulemusi.

1972.a. 1. jaanuaril oli Majandusteaduskonnas 311 kaugõppeüliõpilast. Neist õppis rahanduse ja krediidi erialal 139 ja kaubandusökonoomika erialal 141 üliõpilast

Rahanduse ja krediidi erialal õpivad eeskätt rahandussüsteemi, Riigipanga ning mitmesuguste tööstusettevõtete töötajad, kaubanduse erialadel aga töötajad paljudest kaubandusettevõtetest, nii riiklikest kui kooperatiivsetest.

Õppetöö põhiliseks vormiks on iseseisev õppimine, kusjuures juhendatakse üleliidulistest ja teaduskonna poolt koostatud meetodilistest juhenditest, millega varustatakse iga üliõpilane. Vastava temaatika järgi kirjutavad üliõpilased kontroll- ja kursusetöid, mis ajendavad neid põhjalikult süvenema üksikute õppeainete põhiküsimustesse. Kaks korda aastas, talvel ja varasuvel, korraldatakse õppe- ja eksamisessioone, kus õppejõud annavad üliõpilastele täiendavaid konsultatsioone, võtavad vastu eksameid ja peavad sissejuhatavaid loenguid järgmisel semestril õppekava kohaselt käsitlemisele tulevatest õppeainetest.

Õppe-eksamisessioonidest osavõtuks saadetakse üliõpilastele vastavad kutsed. Ettevõtete, asutuste ja organisat-

sioonide juhatajatel pole õigust sessioonile väljakutsunud üliõpilasi kinni pidada. Ametliku väljakutse saanud üliõpilase ilmumine õppesessioonile on kohustuslik.

ENSV Ministrite Nõukogu 1959. a. 20. juuli määruse nr. 273 järgi säilitatakse kõikidele edukalt õppeplaani täitnud üliõpilastele õppesessioonil viibimise aja eest töötasu. Õppeplaani edukateks täitjateks loetakse need üliõpilased, kellel ei ole sooritamata eksameid ja arvestusi eelmisest semestrist ja kes kindlaksmääratud tähtaegadeks esitavad õppeplaanis ettenähtud kontroll- ja kursused.

Õppe-eksamisessioonide vaheaegadel korraldatakse kaugüliõpilastele konsultatsioone Tartus, Tallinnas ja Pärnus.

Õpikuid võivad kaugõppijad laenutada TRÜ Teaduskust Raamatukogust kohalike linna (rajooni) raamatukogude vahendusel või TRÜ Tallinna konsultatsioonipunkti raamatukogust.

Õppe-eksamisessioonide ajaks Tartu sõitnud kaugüliõpilastele on tagatud ööbimise ja õppimise võimalused.

Vastuvõtuksami ja vastuvõtmise kord on kaugõppijatele samasugused kui statsionaarsesse osakonda astujaile.

Kaugüliõpilastele antakse asutuste ja organisatsioonide poelt, kus nad töötavad, hulk soodustusi. Rahanduse ja krediidi eriharu I ja II kursuse üliõpilased saavad igal aastal 30 kalendripäeva ning III ja järgnevatel kursustel õppijatele antakse 40 kalendripäeva õppepuhkust. Kaubandusökonoomika eriharu I ja II kursuse üliõpilased saavad igal aastal 35 kalendripäeva ning III ja IV kursuse üliõpilased 40 ja V kursuse üliõpilased 30 kalendripäeva õppepuhkust.

Diplomitöö ettevalmistamiseks ja kaitsmise ajaks antakse üliõpilastele 4 kuud palgalist puhkust ja 10 õppekuu jooksul enne diplomitöö koostamisele või riigieksamiteks ettevalmistamisele asumist igal nädalal üks tööst vaba päev, mille eest makstakse 50% keskmisest töötasust.

Kõik see näitab suurt hoolitsust nende eest, kes on asunud kõrgema hariduse omandamisele töö kõrval, et töötada valitud alal hiljem suuremate oskuste ja laiemate teadmistega.

Kaugõppe korras ülikooli lõpetanud saavad samasuguse diplomi nagu statsionaarsed üliõpilased ja neil on samasugused õigused.

1972.a. võetakse vastu 25 kaubandusökonoomika ja 25 rahanduse ja krediidi eriala kaugüliõpilast.

ÜLIÕPILASKANDIDAATIDELE ESITATAVAD NÕUDED

Majandusteaduskonda võetakse NSV Liidu mees- ja naissoost kodanikke, kellel on lõpetatud keskharidus; õppetööle tootmistöö katkestamisega võetakse isikuid kuni 35 aasta vanuseni, õppetööle tootmistöö katkestamiseta (kaugõppeosakondadesse) aga piiramata vanuses. Kõrgematesse õppeasutustesse võetakse vastu konkursi korras sisseastumiseksamid edukalt õiendanud, kõige väärilisemad, ettevalmistatud ja võimekad isikud, kes esitavad positiivse iseloomustuse kõrgemasse õppeasutusse astumiseks.

Vastuvõetueksamid rahanduse ja krediidi, kaubandusökonoomika, majandusküberneetika ning kaubandusraamatupidamise erialal on järgmised: eesti keel ja kirjandus (kirjalik), matemaatika (kirjalik), geograafia (suuline) ja NSV Liidu ajalugu (suuline).

Eksamid toimuvad 1. - 20. augustini.

Sisseastumiseksamid toimuvad üleliiduliste programmide järgi, üldharidusliku keskkooli õppekava ulatuses.

Mittestatsionaarsesse osakonda võetakse vastu esmaajoones need, kes töötavad vastaval või sellele lähedasel erialal.

I l i s a 1 .

TRÜ MAJANDUSTEADUSKONDA
ASTUJAILT NÕUTAVAD
DOKUMENDID

1. Avaldus TRÜ rektori nimele Majandusteaduskonda vastuvõtmise kohta. Avalduses näidatakse, kas soovitakse õppida statsionaarselt või mittestatsionaarselt ning millist eriala soovitakse õppida (kaubatundmine, kaubandusökonoomika, rahandus ja krediit, raamatupidamine, majandusküberneetika).
2. Iseloomustus kõrgemasse õppeasutusse astumiseks töökoolest, sõjaväeosast või õppeasutusest (vähemalt kahe allkirja ja pitseriga).
3. Keskkooli küpsustunnistus või kesk-eriõppeasutuse diplomi originaal koos lihtärakirjaga.
4. Arstitõend (vorm nr. 286).
5. 4 päevapilti (võetud ilma peakatteta, suurus 3 x 4).
6. Kohale saabumisel esitab sisseastuja isiklikult passi ja sõjaväepileti või arvelevõtmise tunnistuse.
7. Isikud, kes soovivad asuda õppima statsionaarselt ja kellel on vähemalt kaheaastane tööstaaž, esitavad ettevõtte või asutuse juhataja poolt tõestatud v ä l j a v õ t t e t ö ö r a a m a t u s t . Kolhoosi liikmed esitavad kolhoosi juhatuse poolt tõestatud väljavõtte kolhoosi tööraamatust, millest peab nähtuma, kas avalduse esitaja on välja töötanud artud kolhoosis kehtestatud tööpäevade (normipäevade) miinimumi kahel viimasel aastal enne ülikooli astumise avalduse esitamist, kummagi aasta kohta eraldi.

Isikud, kes võetakse TRÜ Majandusteaduskonda, peavad esitama õppeaasta alguseks tööraamatu. Selle esitamata jätjad kustutatakse üliõpilaste nimekirjast.

8. Ettevõtetest, organisatsioonidest või kolhoosidest TRÜ Majandusteaduskonda õppima suunatud isikud esitavad vormikohase suunamiskirja (vt. lisa 2).
9. Kaugõppeosakonda astumisel on eesõigus ettevõtete, kolhooside, sovhooside, asutuste ja organisatsioonide poolt õppima suunatud isikutel erialale, mis vastab sisseastuja töö iseloomule. Nad esitavad selle kohta vormikohase suunamiskirja (vt. lisa 3).

Dokumente TRÜ-sse astumiseks võetakse vastu 21. juunist kuni 31. juulini.

Ettevõtte (organisatsiooni)

L i s a 2 .

nurgatempel

Väljaandmise kuupäev ja nr.

..... rektorile
(kõrgema õppeasutuse nimetus)

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 18. septemb-
ri 1959. a. määrusele nr. 1099 suunatakse
(perekonna-,

ees- ja isanimi täielikult välja kirjutada)

.....
(asutuse, organisatsiooni, tööliste, teenistujate, kolhoos-
nikute jt) üldkoosoleku otsuse alusel.
(proto-

..... õppima
kolli nr. ja kuupäev) (kõrgema õppeasutuse ni-
metus) erialale.
(eriala nimetus)

.....
(ettevõtte või organisatsiooni nimetus)

kohustub sm. õppimise
ajal maksma temale igakuist stipendiumi, mis on 15 % võr-
ra kõrgem kõrgemate õppeasutuste vastava kursuse üliõpi-
lastele ettenähtud stipendiumist.

Ettevõtte (organisatsiooni)

Ettevõtte (organisatsiooni)

pitser

juhataja

(riigivapi kujutisega

Parteiorganisatsiooni

või tavaline)

sekretär

Kohaliku ametiühingukomitee
esimees

Peaasematupidaja (raamatu-
pidaja)

Ettevõtte (organisatsiooni)
nurgatempel
Väljaandmise kuupäev ja nr.

L i s a 3 .

Tartu Riikliku Ülikooli rektorile.

Vastavalt NLKP KK ja NSVL Ministrite Nõukogu 3. septembri 1966. a. määrusele nr. 739 on sm.
(perekonna-,
ees- ja isanimi täielikult välja kirjutada)
(ettevõtte, asutuse, organisatsiooni nimetus)
üldkoosoleku otsuse alusel
(kuupäev ja protokoll nr.)
suunatud õppima Tartu Riiklikku Ülikooli
erialale.
(eriala nimetus)
Sm. töötab
(perekonnanimi koos initsiaalidega)
(amet, eriala, kutse)

Ettevõtte (organisatsiooni) juhataja
Parteiorganisatsiooni sekretär
Kohaliku ametiühingukomitee esimees

Ettevõtte (organisatsiooni)
p i t s e r
(riigivapi kujutisega või
tavaline)

VÄLJAVÕTTED ÕPPEPLAANIDEST

Rahanduse ja krediidi eriala

NLKP ajalugu	E-1,3;A-2
Poliitiline ökonomia	E-2,4;A-1,3
Filosoofia	E-5,6
Teaduslik kommunism	E-8;A-7
NSVL ja välisriikide rahvamajanduse ajalugu	E-2;A-1
NSVL ja välisriikide majandusgeograafia	E-3;A-2
Majanduslike õpetuste ajalugu	A-5
Võõrkeel	E-9;A-1,3,4,5
Vene keel	E-3;A-2
Kõrgem matemaatika	E-1,2
Töenäosusteooria ja matemaatiline statistika	E-3
Matemaatiline planeerimine	E-4
Statistika üldteooria	E-4
Majandusstatistika	E-6;A-5
Raamatupidamine	E-4;A-3
Nõukogude õigus	E-7
Majandusliku tegevuse analüüs	E-7;A-6
Tähtsamate tööstusharude tehnoloogia	E-1
Tööstusliku tootmise ökonomika, organi- seerimine ja planeerimine	E-6
Põllumajandusliku tootmise ökonomika, organiseerimine ja planeerimine	E-7
Rahvamajanduse planeerimine	E-8
Rahandus	E-6;A-5
Raharinglus ja krediit	E-5;A-4
Rahvamajandusharude rahandus	E-6;A-7
Kapitaalvahetuste finantseerimine ja krediteerimine	E-8
Tööstuse rahandus	E-9
Krediteerimine ja arveldused tööstuses	A-8
Materiaal-tehnilise varustamise organisee- rimine ja planeerimine	E-7
Hinnad ja hinnakujundamine	A-9
Asjaajamine	A-7
Töö ja juhtimise organiseerimine	A-8
Raharingluse organiseerimine ja planeerimine	A-8
Krediidi erikursus	E-9
Revideerimine	A-9
Kaubandusökonomika	A-9
Arvutustööde mehhaniseerimine	A-2,3
Arvutusmasinad ja programmeerimine	E-5;A-4
Kehaline kasvatus	A-1,2,3,4
Töökaitse	E-7
Kursusetööd	A-3,4,6,7,9
Tootmispraktika	A-6,9
Diplomitöö	10
Riigieksam poliitilises ökonomias	10
Märkus.	E-eksam, A-arvestus; arvud näitavad semestrit, millal arvestus või eksam toimub.

K a u b a n d u s ö k o n o o m i k a e r i a l a

NLKP ajalugu	E-1,3;A-2
Poliitiline ökonomia	E-2,4;A-1,3
Filosoofia	E-5,6
Teaduslik kommunism	E-7
NSVL ja välisriikide rahvamajanduse ajalugu	E-2
NSVL ja välisriikide majandusgeograafia	E-3;A-2
Võõrkeel	E-7;A-1,2
Vene keel	E-4;A-1,2
Kõrgem matemaatika	E-1,2
Töenäosusteooria ja matemaatiline statistika	E-3
Statistika üldteooria	E-3
Majandusstatistika	E-5
Kaubandusstatistika	E-6
Raamatupidamine	E-5;A-4
Nõukogude õigus	A-6
Rahvamajanduse planeerimine	E-7
Asjaajamine	A-4
Kaubandusökonomika	E-5,7;A-4,6
Arvutusmasinad ja programmeerimine	E-4;A-3
Majandusliku informatsiooni töötlemise mehhaniseerimine	A-5
Rahvamajandusharude ökonomika	E-4,5
Rahandus ja krediit	E-6;A-5
Tööstuskaupade kaubatundmine	E-3
Toidukaupade kaubatundmine	E-1
Kaubanduse organiseerimine ja tehnika	E-6;A-5
Arvutustehnika	A-3
Tarbimine ja kaubanduskonjunktuur	A-6
Kaubanduse õiguslik reguleerimine	A-7
ENSV rahvamajanduse ökonomika	A-7
Kehaline kasvatus	A-1,2,3,4
Töökaitse	E-7
Kursusetööd	A-2,4,5,7
Tootmispraktika	A-6,7
Diplomitöö	8
Riigieksam poliitilises ökonomias	8

Märkus. E-eksam, A-arvestus; arvud näitavad semestrit, millal arvestus või eksam toimub.

R a a m a t u p i d a m i s e e r i a l a

NLKP ajalugu	E-1,3;A-2
Poliitiline ökonomia	E-2,4;A-1,3
Filosoofia	E-5,6
Teaduslik kommunism	E-7
NSVL ja välisriikide rahvamajanduse ajalugu	E-2;A-1
NSVL ja välisriikide majandusgeograafia	E-3;A-2
Võõrkeel	E-7;A-1,2,3,4
Vene keel	E-4;A-2,3
Kõrgem matemaatika	E-1,2
Töenäosusteooria ja matemaatiline statistika	E-3
Statistika üldteooria	A-3
Majandusstatistika	E-5;A-4
Kaubandusstatistika	A-6
Nõukogude õigus	E-6
Majandusliku tegevuse analüüs	E-7;A-6
Rahvamajanduse planeerimine	A-5
Kaubandusökonomika	E-4,5
Arvutustööde mehhaniseerimine	E-3
Arvutusmasinad ja programmeerimine	E-5;A-4,6
Rahandus ja krediit	E-6;A-5
Kaubanduse organiseerimine ja tehnika	A-4,5
Kaubanduse õiguslik reguleerimine	A-7
Raamatupidamise teooria	E-3
Kaubanduslik raamatupidamine	E-4,6;A-5
Rahvamajandusharude raamatupidamine	E-7;A-6
Revisjon ja kontroll	A-7
Kaubatundmine	E-1,2
Nõukogude kaubanduse finantseerimine ja krediteerimine	A-7
Kehaline kasvatus	A-1,2,3,4
Töökaitse	E-7
Kursusetööd	A-2,4,6,7
Tootmispraktika	A-6,7
Diplomitöö	8
Riigieksam poliitilises ökonomias	8

Märkus. E-eksam, A-arvestus; arvud näitavad semestrit, millal arvestus või eksam toimub.

M a j a n d u s k ü b e r n e e t i k a e r i a l a

NLKP ajalugu	E-1,3;A-2
Poliitiline ökonomia	E-2,4;A-1,3
Filosoofia	E-5,6
Tõeduslik kommunism	E-8;A-7
Voorkeel	E-8;A-1,2,4
Vene keel	E-4;A-1,3
Matemaatiline analüüs	E-1,2,3;A-2,4
Analüütiline geomeetria	E-1
Lineaarne algebra	E-2;A-2
Matemaatiline programmeerimine	E-3,4;A-3
Toenäosusteooria ja matemaatiline sta-	
tistika	E-5;A-4
Statistika üldteooria	E-4
Majandusstatistika	E-6;A-5
Arvutusmasinad ja programmeerimine	E-6;A-5
Raamatupidamine	E-3
Rahandus ja krediit	E-7
Tööstuse ökonomika	E-5
Tootmise planeerimise organiseerimine	
tööstusettevotetes	A-6
Põllumajandusliku tootmise ökonomika	
ja organiseerimine	E-5
Rahvamajanduse planeerimine	E-6;A-5
Majandusküberneetika alused	E-7
Rahvamajandusharudevaheline maatriks-	
bilanss	E-7;A-6
Planeerimise matemaatilised meetodid	
tööstusharudes ja tööstusettevo-	
tetes	E-8;A-6
Majandusliku informatsiooni mehha-	
seeritud töötlemine	A-3
Statistilised meetodid ja mudelid	A-7
Tootmisfunktsioonid	A-7
Arvutusmeetodid	E-7
Matemaatiline loogika ja algoritmide	
teooria	A-7
Sotsiaalsühholoogia	E-7
Töökaitse	E-7
Teadusliku ateismi alused	A-8
Kehaline kasvatus	A-1,2,3,4
Kursusetööd	A-4,6,8
Tootmispraktika	A-6,9
Diplomitöö	10
Riigieksam poliitilises ökonomias	10
Märkus. E-eksam, A-arvestus; arvud näitavad semestrit,	
millal arvestus või eksam toimub.	

Tööstuskaupade tundmise eriala

NLKP ajalugu	E-1,2
Poliitiline ökonomia	E-3,4
Filosoofia	E-5,6
Teaduslik kommunism	E-7; A-6
NSVL ja välisriikide majandusgeograafia	E-2
Võõrkeel	E-8; A-1,2,3,4
Vene keel	E-3; A-1,2
Kõrgem matemaatika	E-1,2
Töenäosusteororia ja matemaatiline statistika	E-3
Asjaajamine	A-7
Kaubandusökonomika	E-7; A-5,6
Kaubandusstatistika	E-5
Arvutustehnika	A-3
Kaubanduse õiguslik reguleerimine	A-7
Kaubanduslik raamatupidamine	E-5
Tööstuskaupade tundmise üldkursus	E-4,7; A-3,6,7
Tööstuskaupade tundmise erikursus	E-4,5,6; A-4,5,6
Joonestamine	A-2
Füüsika	E-1,2
Anorgaaniline keemia	E-1
Analüütiline keemia	A-2
Füüsikaline ja kolloidkeemia	A-4
Orgaaniline keemia	E-3; A-3
Kaubanduse organiseerimine	E-5; A-4
Kaubanduslikud masinad ja aparaadid	A-5
Elektrotehnika alused	E-3
Hinnad ja tariifid	A-7
Rahvatarbekaupade esteetika	A-7
Rahva tarbimisprobleemid	A-6
Kehaline kasvatus	A-1,2,3,4
Töökaitse	E-7
Kursusetööd	A-2,4,5,7
Tootmispraktika	A-6,7
Diplomitöö	8
Riigieksam poliitilises ökonomias	8

Märkus. E-eksem, A-arvestus; arvud näitavad semestrit, millal arvestus või eksam toimub.

Toidukaupade tundmise eriala

NLKP ajalugu	E-1,2
Poliitiline ökonomia	E-3,4
Filosoofia	E-5,6
Teaduslik kommunism	E-7; A-6
NSVL ja välisriikide majandusgeograafia	E-2
Võõrkeel	E-8; A-1,2,3,4
Vene keel	E-3; A-1,2
Kõrgem matemaatika	E-1,2
Töenäosusteooria ja matemaatiline statistika	E-3
Asjaajamine	A-7
Kaubandusökonomika	E-7; A-5,6
Kaubandusstatistika	E-5
Arvutustehnika	A-3
Kaubanduse õiguslik reguleerimine	A-6
Kaubanduslik raamatupidamine	E-5
Füüsika	E-1,2
Joonestamine	A-2
Anorgaaniline keemia	E-1
Analüütiline keemia	A-2
Füüsikaline ja kolloidkeemia	A-4
Orgaaniline keemia	E-3; A-3
Kaubanduse organiseerimine	E-7; A-5,6
Hinnad ja tariifid	A-7
Rahva tarbimisprobleemid	A-7
Toidukaupade tundmise üldkursus	E-4,5,6; A-4,5,6
Toidukaupade tundmise erikursus	E-7; A-6,7
Tootumise füsioloogilised alused	A-4
Külmutus- ja kaubanduslikud seadmed	E-5
Mikrobioloogia	E-3
Keheline kasvatus	A-1,2,3,4
Töökaitse	E-7
Kursusetööd	A-2,4,5,7
Tootmispraktika	A-6,7
Diplomitöö	8
Riigieksam poliitilises ökonomias	8

Märkus. E-eksam, A-arvestus; arvud näitavad semestrit, millal arvestus või eksam toimub.

K a u b a n d u s ö k o n o o m i k a e r i a l a (k a u g õ p e)

NLKP ajalugu	E-2,4
Poliitiline ökonomia	E-2,3,5
Filosoofia	E-6
Teaduslik kommunism	E-8
NSVL ja välisriikide rahvamajanduse ajalugu	E-2
NSVL ja välisriikide majandusgeograafia	E-2
Voorkeel	A-2; E-4
Vene keel	A-2; E-4
Kõrgem matemaatika	E-1,3
Toenäosusteooria ja matemaatiline statistika	E-4
Matemaatiline programmeerimine	K-6
Statistika üldteooria	E-4
Majandusstatistika	E-6
Arvutusmasinad ja programmeerimine	A-6
Majandusliku informatsiooni mehhaniseeritud töötlemine kaubanduses	E-6
Rahvamajanduse planeerimine	E-8
Rahvamajanduse ökonomika	E-5
Rahandus ja krediit	E-8
Noukogude oigus ja kaubanduse õiguslik reguleerimine	E-9
Hinnad ja tariifid	A-9
Valikained (katesdri ettepanekul)	A-3,4,6,9,9
Erialaaained (vastavalt töökohale)	E-4,6,6,7,8,9
	A-3,5,7
Kursusetööd	A-2,5,8,9
Diplomitööeelne praktika	A-9
Diplomitöö	10
Riigieksam poliitilises ökonomias	10

Märkus. E-eksam, A-arvestus; arvud näitavad semestrit, millal arvestus või eksam toimub.

Rahanduse ja krediidid eriala (kaugõpe)

NLKP ajalugu	E-2,4
Poliitiline ökonomia	E-2,3,5
Filosoofia	E-6
Teaduslik kommunism	E-8
NSVL ja välisriikide rahvamajanduse ajalugu	E-2
NSVL ja välisriikide majandusgeograafia	E-2
Voorkeel	E-6; A-2,4
Vene keel	E-2; A-2
Kõrgem matemaatika	E-1,3
Toenäosusteooria ja matemaatiline statistika	E-4
Matemaatiline programmeerimine	E-6
Statistika üldteooria	E-4
Majandusstatistika	E-6
Raamatupidamine	E-6
Majandusliku tegevuse analüüs	E-7
Noukogude õigus	E-7
Rahvamajanduse planeerimine	E-9
Tööstusliku tootmise ökonomika, organiseerimine ja planeerimine	E-7
Põllumajandusliku tootmise ökonomika, organiseerimine ja planeerimine	E-7
NSVL rahandus	E-8
NSVL raharinglus ja krediit	E-8
Rahvamajandusharude rahandus	E-9
Kapitaalvahetuste finantseerimine ja krediteerimine	E-9
Tööstussaarude tehnoloogia alused	A-4
Arvutusmasinad ja programmeerimine	A-6
Arvutustööde mehhaniseerimine	E-8
Erialaained (vastavalt töökohtale)	E-9,9,9
Valikained (kateedri ettepanekul)	A-5,6,9
Diplomitöö	10
Riigieksam poliitilises ökonomias	10

Märkus. E-eksam, A-arvestus; arvud näitavad semestrit, millal arvestus või eksam toimub.

S i s u k o r d

Majandusteadlase kutsest	3
Majandusteadlase töö iseloomust	6
Majandusteaduse õpetamine Tartu ülikoolis eile ja täna	9
Et kujuneda laia profiiliga eriteadlaseks	13
. . . rahanduse ja krediidi eriala spetsia- listiks	15
. . . kõrgema haridusega kaubandusökonomitiks	18
Kaubatundja-organiseeriija teadmistepagas	21
Majandusküberneetika	25
Raamatupidamine	28
Fakultatiivsed ained	32
Üliõpilaste elu-olu	34
Õppimisest kaugõppe korras	37
Üliõpilaskandidaatidele esitatavad nõuded	40
L i s a 1. TRÜ Majandusteaduskonda astujailt nõutavad dokumendid	41
2. Suunamiskiri stipendiaadile	43
3. Suunamiskiri kaugõppijale	44
4. Väljavõtted õppeplaanidest	45

Экономический факультет ТГУ
На эстонском языке
Тартуский государственный университет
СССР, г. Тарту, ул. Линнкооли, 18

Vastutav toimetaja M. Saukas
Korrektor A. Norberg

=====

TRÜ rotaprint 1972. Põljundamisale and-
tud 24.II 1972. Trükipõõgnaid 3,38.
Tingtrükipõõgnaid 3,14. Arvestusarv
naid 2,45. Trükiarv 400. Faber 30x42.
1/4. MB 01493. Tell. nr. 284.

Hind 20 kop.

Hind 20 kop.